

การควบคุมอาหารสัตว์ ในกระบวนการผลิตสินค้าปศุสัตว์

นายอดุลย์ เพิ่มผล ฝ่ายตรวจสอบ 1
กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการแก้ไขปัญห การใช้สารเร่งเนื้อแดง

จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหา การใช้สารเร่งเนื้อแดง

กรรมการ

- รองอธิบดีกรมปศุสัตว์กำกับดูแล อยส. เป็นประธาน
- ผอ.อยส. เป็นเลขานุการ
- ผอ.สพส., ผอ.กสก., ผอ.สตส., ผอ.สสช., ผอ.สคบ., ผอ.สกม., ผอ.สพพ., ผอ.สพอ., ผอ.กสส., ผอ.กองแผนงาน ปศุสัตว์เขต 1, 2 และ 7 เป็นกรรมการ

หน้าที่

- บริหารจัดการการแก้ไขปัญหาสารเร่งเนื้อแดงทั้งระบบ
- จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนงบประมาณ
- ติดตาม ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
- วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน

จัดตั้งชุดเฉพาะกิจ

แต่งตั้งชุดเฉพาะกิจส่วนกลาง

- จำนวน 3 ชุด ๆ ละ 5 คน

องค์ประกอบชุดเฉพาะกิจ 1 ชุด ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ อยส.(ข้าราชการนายสัตวแพทย์/นักวิชาการสัตวบาล)
เป็นหัวหน้าชุด
- เจ้าหน้าที่ อยส. จำนวน 3 คน
- เจ้าหน้าที่กองสารวัตรและกักกัน จำนวน 1 คน

จัดตั้งชุดเฉพาะกิจ

แต่งตั้งชุดเฉพาะกิจประจำเขต

- จำนวน 1 ชุด ๆ ละ 5 คน

องค์ประกอบชุดเฉพาะกิจ 1 ชุด ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ สنج.ปศข. (ข้าราชการนายสัตวแพทย์/นักวิชาการสัตวบาล) เป็นหัวหน้าชุด
- เจ้าหน้าที่ สنج.ปศข. จำนวน 2 คน
- เจ้าหน้าที่ สنج.ปศจ. จำนวน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในพื้นที่ จำนวน 1 คน

หน้าที่ชุดเฉพาะกิจ

เข้าตรวจสอบฟาร์มเลี้ยงสุกรขุน

- วางแผนและกำหนดเป้าหมาย ในการสุ่มฟาร์มเพื่อเข้าตรวจสอบและเก็บตัวอย่างปัสสาวะสุกรขุน
- เข้าพื้นที่ตรวจสอบและเก็บตัวอย่างตามเป้าหมาย
- ตรวจสอบปัสสาวะหาสารเร่งเนื้อแดงโดย strip test หรือเก็บตัวอย่างปัสสาวะส่งตรวจที่ ศวพ.หรือ สตส. ด้วยวิธี ELISA หากพบผลบวกให้อายัดสุกรขุน ในฟาร์ม พร้อมส่งตัวอย่างปัสสาวะดังกล่าวไปยังห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจยืนยัน

หน้าที่ชุดเฉพาะกิจ (ต่อ)

เข้าตรวจสอบฟาร์มเลี้ยงสุกรขุน

- หากผลยืนยันพบสารเร่งเนื้อแดงให้ดำเนินคดีกับเจ้าของฟาร์มแก่พนักงานสอบสวน
- ให้ตรวจปัสสาวะสุกรขุนที่ถูกอายัดโดย strip test หรือ ELISA ที่ศวพ.หรือ สตส. จนกว่าผลจะเป็นลบ จึงอนุญาตให้เคลื่อนย้ายได้

หน้าที่ชุดเฉพาะกิจ (ต่อ)

เข้าตรวจสอบสถานที่ผลิตอาหารสัตว์ (สุกร/โค)

- วางแผนและกำหนดเป้าหมาย ในการสุ่มสถานที่ผลิตอาหารสัตว์ เพื่อเข้าตรวจสอบ เก็บตัวอย่างอาหารสัตว์
- เข้าพื้นที่ตรวจสอบและเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ตามเป้าหมาย
- ส่งตัวอย่างอาหารสัตว์ไปยังห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจวิเคราะห์
- หากพบสารเร่งเนื้อแดงให้ดำเนินคดีกับผู้ผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าว

การดำเนินงานชุดเฉพาะกิจ

ตรวจสอบฟาร์มเลี้ยงสัตว์/สถานที่ผลิต

- สุ่มฟาร์มสุกรขุน เพื่อเก็บปัสสาวะอย่างน้อยฟาร์มละ 5 ตัวอย่าง
- สุ่มสถานที่ผลิตอาหารสัตว์เพื่อเก็บตัวอย่างอาหารสุกรขุน หรืออาหารโคขุน อย่างน้อยแห่งละ 2 ตัวอย่าง (เก็บที่ภาชนะบรรจุพร้อมขายและเครื่องผสมอาหาร)

การรับรองฟาร์มสุกร ปลอดสารเร่งเนื้อแดง

รับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดง

1. ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของฟาร์มสุกรที่มีจำนวนตั้งแต่ 200 ตัวขึ้นไป ยื่นขอรับรองหรือต่ออายุใบรับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดง
2. เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ออกพื้นที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะสุกร ในฟาร์มส่งตรวจห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจด้วยวิธี ELISA
3. การรับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดงต้องผ่านการตรวจตัวอย่างปัสสาวะมาแล้วติดต่อกัน 3 ครั้งห่างกันอย่างน้อย 1 เดือนและผล ELISA เป็นลบทั้งหมด

รับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดง (ต่อ)

4. ฟาร์มสุกรที่มีจำนวนตั้งแต่ 200 ตัวขึ้นไป ต้องผ่านการรับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดง หรืออนุโลมให้ในกรณีที่อยู่ระหว่างการขอใบรับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดง โดยใช้หลักฐานสำเนาใบรับรองหรือคำขอรับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดงประกอบการขออนุญาตเคลื่อนย้ายสุกรไปท้องที่อื่นได้
- ทั้งนี้ ฟาร์มสุกรที่อยู่ระหว่างการขอใบรับรอง **เจ้าหน้าที่** ต้องดำเนินการเก็บตัวอย่าง เพื่อส่งตรวจภายใน 1 เดือนหลังจากยื่นคำขอ

การบังคับใช้กฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมาย

1. ถ้าผลตรวจโดยวิธี Strip test หรือ ELISA เป็นบวก ให้อายัดสัตว์ทั้งหมดไว้เพื่อรอผลการตรวจยืนยันโดยวิธี LC-MS/MS หรือ GC – MS
2. ถ้าผลยืนยันพบสารเร่งเนื้อแดงให้ร้องทุกข์กล่าวโทษแก่พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป
3. กรณีสัตว์หรืออาหารสัตว์ที่อายัดไว้หากยืนยันไม่พบสารเร่งเนื้อแดงให้ถอนอายัด
4. กรณีชุดเฉพาะกิจส่วนกลางหรือเขตตรวจพบการกระทำความผิด อาจให้เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หรือด่านกักกันสัตว์ในพื้นที่เป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษก็ได้

การดำเนินการแก้ไขปัญหาการใช้สารเร่งเนื้อแดงในโคขุน

1. ด้านกักกันสัตว์ สุ่มตรวจปัสสาวะโคขุนที่เคลื่อนย้ายผ่านจุดตรวจอย่างน้อย 3 ตัวอย่างต่อคันรถด้วยชุด Strip test
2. หากพบผลบวกให้อายัดโคขุนทั้งหมด โดยสถานที่อายัดเป็นไปตามที่หัวหน้าด่านกักกันสัตว์กำหนด พร้อมส่งตัวอย่างปัสสาวะดังกล่าวไปตรวจยืนยันที่ห้องปฏิบัติการ หากผลยืนยันพบสารเร่งเนื้อแดง ให้ตรวจสอบย้อนกลับไปยังฟาร์มหรือแหล่งที่มาของโคขุน เพื่อดำเนินคดีกับผู้ที่ใช้สารเร่งเนื้อแดงผสมในอาหารเลี้ยงโคขุนดังกล่าว

การดำเนินการแก้ไขปัญหาการใช้สารเร่งเนื้อแดงในโคขุน (ต่อ)

3. ให้ด่านกักกันสัตว์ตรวจปัสสาวะโคขุนที่ถูกอายัดโดย strip test หรือ ELISA จนกว่าผลจะเป็นลบให้ถอนอายัดโคขุนที่อายัดไว้ และอนุญาตให้เคลื่อนย้ายได้
4. ให้ด่านกักกันสัตว์แจ้งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะโคขุนในฟาร์มหรือสถานที่เลี้ยงโคขุนดังกล่าวส่งตรวจด้วยวิธี ELISA ที่ ศวพ.ในพื้นที่ หากผลบวกให้อายัดโคขุนทั้งหมด พร้อมเก็บตัวอย่างปัสสาวะโคขุนและอาหารโคขุนส่งตรวจยืนยันห้องปฏิบัติการ หากพบสารเร่งเนื้อแดงในดำเนินคดีกับเจ้าของโคขุนดังกล่าวอีกคดีหนึ่ง

คำถาม / ข้อสงสัย

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION

กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์
91 หมู่ที่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลบางกะดี
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000
โทร 0 2159 0406 ต่อ 104
อีเมล beta.afvc1@gmail.com

